

er repræsenteret med den opgave, at loven vedrørende folketingsvalg er ens i rigsfællesskabet.

Svar (13/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Lovene om folketingsvalg på Færøerne og i Grønland er udformet efter det princip, at reglerne om folketingsvalg i disse to dele af riget skal være tilpasset de regler om folketingsvalg, der gælder i Danmark, i det omfang det under hensyn til de særlige færøske henholdsvis grønlandske forhold er muligt og hensigtsmæssigt.

De forskelle, der er mellem folketingsvalgløvene for de tre dele af riget, må derfor anses for at være begrundet i særlige færøske henholdsvis grønlandske forhold eller for den sags skyld i særlige danske forhold. Dette gælder også for de forskelle, der vedrører reglerne om adgang til at indgå valgforbund (kandidatforbund), som spørgeren henviser til i sin begrundelse for spørgsmålet.

Efter den danske folketingsvalgløve er der ikke adgang til at indgå nogen form for valgforbund, hverken mellem partier eller mellem kandidater uden for partierne.

Efter den gældende færøske folketingsvalgløve (lov nr. 458 af 30. juni 1993), der trådte i kraft den 1. september 1993, er der heller ikke adgang til at indgå nogen form for valgforbund. (Efter den tidligere lov om folketingsvalg på Færøerne var der derimod adgang til at indgå valgforbund. Valgforbund kunne indgås mellem partier eller mellem kandidater uden for partierne. Valgforbund kunne ligeledes indgås mellem partier og kandidater uden for partierne).

Efter den grønlandske folketingsvalgløve (lov nr. 845 af 21. december 1988) er der adgang til, at kandidater, der opstiller uden for partierne, kan indgå kandidatforbund. Partier kan ikke indgå valgforbund, hverken med hinanden eller med kandidater uden for partierne. Disse regler om kandidatforbund går tilbage til lov nr. 265 af 22. maj 1974 om ændring af lov om folketingsvalg i Grønland. Ved 1974-loven blev den tidligere ordning med inddeling af Grønland i to opstillingskredse, hvori der i hver blev valgt ét medlem ved flertalsvalg, afløst af den nuværende valgordning, hvor Grønland udgør ét valgområde, hvori to medlemmer vælges ved forholdstalsvalg. 1974-loven blev gennemført efter henstilling fra Grønlands Landsråd.

Jeg finder det rigtigst, at det i første omgang er Grønlands hjemmestyre, der tager stilling til, om der bør tages skridt til, herunder eventuelt ved nedsættelse af en arbejdsgruppe som foreslået i begrundelsen for spørgsmålet, at tilpasse reglerne om valgforbund (kandidatforbund) ved folketingsvalg i Grønland til de regler, der gælder i den øvrige del af riget, dvs. ophæve reglerne, eller om der eventuelt bør gennemføres ændringer af de gældende regler.

Jeg har sendt et eksemplar af spørgsmålet og min besvarelse heraf til Grønlands hjemmestyre til orientering.

Spm. nr. S 5

Til statsministeren (6/10 94) af:

Otto Steenholt (V):

»Vil statsministeren gøre sin indflydelse gældende for at arbejde for, at lovene for valg til Folketinget bliver ens for Danmark, Færøerne og Grønland?«

Begrundelse

Der er i øjeblikket forvirring blandt vælgerne i Grønland i forbindelse med det nyligt overståede folketingsvalg. Spørgeren vil gerne have, at statsministeren kigger nærmere på lov nr. 845 af 21. december 1988 om folketingsvalg i Grønland, da denne lov henhører under Statsministeriet.

I den forbindelse henviser spørgeren til Indenrigsministeriets lovebekendtgørelse nr. 759 af 19. august 1994 om valg til Folketinget samt lov nr. 458 af 30. juni 1993 om folketingsvalg på Færøerne.

Folketingsvalget i Grønland blev præget af, at Siumut og Inuit Ataqatigiit indgik kandidatforbund og kaldte sig Siumut Ataqatigiit.

Spørgerens parti, Atassut, mente fra valgkampens begyndelse, at et sådant forbund mellem kendte politikere fra to partier er ulovlig ifølge loven om valg til Folketinget.

Partiet er stadig af samme opfattelse, selv om statens øverste myndighed, Rigsombudsmanden, har meddelt os, at loven ikke forbyder sådanne kandidatforbund, så længe kandidaterne ikke optræder på deres partiers vegne.

Enhver kunne se og høre, at det netop var det, forbundets kandidater gjorde. Deres partiers logoer blev brugt i alt trykt materiale, og de udtal-